

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig
Salisburgi, 1693

22. De Clericis Peregrinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

firmant verba Apostoli. *1. ad Corinth. 7. v. 12. veteris ego dico, non Dominus &c.*

Episcopo autem non nisi in *similitudina-
ria bigamia* dispensare conceditur, vel si
causae necessitatis ob penuriam Clericorum
& difficilem accessum ad summum Pontifi-
cem daretur; & ex jure novissimo Conc.
Trient. *sess. 24. de Reform. c. 6.* si biga-
mia sit necessitate & simul ex delicto contracta,
ut est illa, quae oritur ex duplici Matrimo-
nio, utroque vel saltem alterutro invalido.
Barb. de *Officio Episcopi parte 2. Alleg. 49. n. 21.* Vide tamen, quae dicam inferius
in *Tit. de Major. & obed. §. 4.* ubi cona-
bor probare, idem esse, de qualibet biga-
mia occulta etiam, sine delicto contracta.

Superiores Regularium habentes jurisdi-
ctionem quasi Episcopalem possunt in illis
causis dispensare cum suis Regularibus, in
quibus Episcopi; per solum autem ingres-
sum in Religionem non tolli hanc irregula-
ritatem, neque dispensari posse à Prælato
non exempto carente Episcopali jurisdic-
tione, ferme communiùs receptum est, quod
id in jure statutum non sit. Vid. Barb. *d. l.*

TITULUS XXII. De Clericis Peregrinis.

SUMMARIA.

1. Clerici peregrini sine testimonio Episcoporum de sua ordinatione non sunt admittendi ad sacra saltem publica.
2. In defectu testimoniorum qualiter probentur Ordines?
3. Cognitio de Ordinibus circa Clericum peregrinum pertinet privatim ad Episcopum.

Contingit non raro, ut se divinis mi-
nisteris ingerant, qui aut ritè ordina-
ti non sunt, aut certè aliquà censurà
ecclesiasticà excommunicationis, suspen-
sionis, Interdicti, vel irregularitate affecti

existunt, ideò hic & sequentes tituli mate-
riae ordinationis annectuntur:

In hoc itaque *tit.* prohibetur Episcopis, &
ne Clericos peregrinos, id est incognitos &
alienigenas publicè in Ordinibus ministrare
permittant, vel ad altiores Ordines pro-
moveant, etiam si juramento assererent se
ritè ordinatorum, & ab omni censurà liberos
esse, nisi id ipsum per suorum Episcoporum
scriptum testimonium, aut testes fide dig-
nos ostendant, præsertim antequam per ali-
quod tempus ipsorum vita & boni mores
approbati fuerint. *cap. 1. & 2. hoc tit.* faci-
lius tamen in privata Capella ex devotio-
ne Sacerdos peregrinus celebrare permitti
potest, si de illo nulla alia gravis suspicio
habeatur. *cap. 3. hoc tit.* Quod si de facto
Clericus peregrinus sine licentia Episcopi
celebravit, nullam suspensionem aut ir-
regularitatem ex hoc incurret, cum id
jure expressum non sit. Barb. in *Collect. DD. ad d. cap. 3. n. 4.*

Quid autem si Clericus per injuriam bel-
li exul, nec instrumenta, nec testes de sua
ordinatione producere possit? Item quid,
si suas literas aliquo casu perdidit, nunquid
sufficiet, si juramento se ordinatum proba-
verit? *n.* quamvis in *cap. 2. h. t.* dicatur,
non esse credendum Clerico juranti se ordi-
natum, nisi aliunde probet, id tamen intel-
ligendum de eo, qui omisà petitione lite-
rarum à suo Episcopo, quas facile habere
potuisset, discessit, cujus fides plurimum
suspecta redditur, si se tam facile ad jura-
mentum offerat, ad instar testis, qui non
requisitus pronus est ad deponendum Pa-
norm. in *d. c. 2. n. 2.* Verùm si Clericus pe-
regrinus iustas causas probaverit, ob quas
legitimum testimonium de sua ordinatione
producere nequeat, tali causa, quia de nul-
lius gravi præjudicio agitur, etiam per fa-
mam, bonam conversationem, item quòd

communiter reputetur pro Clerico, & alia indicia, ac insuper per juramentum ab Episcopo delatum Clericatus aut Sacerdotium probari recte poterit. Panorm. d. l. Garc. de Benef. part. 7. cap. 1. num. 138. Quid juris autem sit circa fori competentiam, quando captus à Laico Judice se Clericum esse prætendit, vid. tex. in c. si judex Laicus. 12. de Sent. excom. in 6. & trademus ad Tit. de Foro compet.

3 Notat quoque Panorm. in cap. 4. h. tit. num. 5. Joan. Honor. eod. tit. num. 6. ex tex. c. fin. h. t. quòd inferiores Prælati habentes jus instituendi in quibusdam Parochiis vel Beneficiis non debeant Clericum peregrinum instituere, antequam coram Diocæsano Episcopo exhibuerit suas dimissorias, aut probaverit se Sacerdotem, quòd hæc cognitio privativè ad Episcopum de jure pertineat.

TITULUS XXIII. De Officio Archidiaconi.

SUMMARIUM.

1. Archidiaconus quis, & quod ejus officium?
2. Archidiaconus de quibus causis judicare non possit?
3. Explicatur c. referente. 7. de Præbendis.
4. Archidiaconus solet in hac Diocesi major jurisdictione demandari.
5. Archidiaconus que prohibetur facere?
6. Archidiaconus non habet jurisdictionem in Monasteriis.
7. Archidiaconus an possit excommunicare?

Archidiaconus græcâ significatione primus, seu Princeps ministrorum dicitur, archos enim primum, & Diaconus ministrum denotat. cap. 1. dist. 21. Unde de jure antiquorum Canonum Archidiaconatus prima dignitas erat post Episcopum, sicut probat Barb. Jur. Eccl.

univ. lib. 1. cap. 24. num. 2. & 3. hodie tamen usus primum Ministerium Vicario generali attribuit, ut dicitur ad Tit. de Officio Vicarii num. 2.

Officium Archidiaconi de jure est I. Clericis & ministris Ecclesiæ, quæ faciendæ sunt, præcipere, Ecclesiasticum & divinum officium dispendere, lectiones assignare, Acolythos constituere. cap. 1. & 2. h. t. II. Primariam sacrorum vasorum & Ecclesiæ custodiam habere. cap. ea qua. 3. h. t. III. Loco Episcopi per Episcopatum prospiciens corrigere debet, quæ corrigenda sunt, nisi adeo fuerint ardua negotia, quæ absque Episcopi presentia nequeant terminari, unde & oculus Episcopi dicitur. c. Ad hæc. 7. h. t. & in Trid. Sess. 24. de Reform. cap. 12. in quo Trid. l. etiam requiritur, ut Archidiaconus, si fieri possit, Magister in Theologia, aut Doctor vel Licentiatus in Jure Canonico existat. IV. De tertio in tertium annum, si Episcopus non possit, diocæsin visitet. c. 1. h. t. quæ tamen hodie visitatio singulis annis per Episcopum ipsum, aut eo impedito, per Vicarium generalem fieri debet, & intra annum, vel saltem, si nimis ampla sit diocæsis, intra biennium compleri. Trident. Sess. 24. de Reform. c. 3. V. Ecclesiis sui Archidiaconatus semel in anno visitare, nec sapius, nisi ex causa necessitatis. canon. damus. 6. h. t. Addit quoque Conc. Trid. d. c. 3. quòd Archidiaconi, Decani, & alii inferiores in Ecclesiis, ubi hæctenus visitationem exercere legitime consueverunt, debeant assumpto Notario, de consensu Episcopi deinceps per se ipsos tantum ibidem visitare, ac visitationis factæ infra mensem rationem reddere, & depositiones testium ac integra acta eidem Episcopo exhibere, non obstantibus quacunque consuetudine, exemptione, vel privilegio. VI. Demum causæ Ecclesiasticæ coram Archidiacono ventilantur. d. c.